

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Биљане Обрадовић

„Тражење сензација и сложеност стимулусног поља као чиниоци
когнитивне ефикасности“

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију</p> <p>Наставно научно веће Филозофског факултета, 21.12.2012.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>Др Душица Филиповић-Ђурђевић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, председник комисије</p> <p>др Лазар Тењовић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, члан</p> <p>др Снежана Смедеревац, редовни професор за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, 25.03.2011., ментор</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме:</p> <p>Биљана (Милан) Обрадовић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава:</p> <p>28.08. 1963., Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив</p> <p>Филозофски факултет у Новом Саду, психологија, дипломирани психолог</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија</p> <p>2006., Докторске студије психологије</p>

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Тражење сензација и сложеност стимулусног поља као чиниоци когнитивне ефикасности

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација написана је у складу с класичним истраживачким форматом. Први део дисертације посвећен је разматрању теоријских тема релевантних за проблем истраживања, а други део је емпиријски и обухвата приказ спроведеног истраживања.

Теоријски део структуриран је као преглед истраживања когнитивног функционисања и психобиолошких модела личности, који представљају референтни оквир за спроведено истраживање. Овај део дисертације садржи девет поглавља. Емпиријски део садржи поглавља *Метод*, *Резултати*, *Дискусија* и *Литература*. У одељку *Метод* детаљно су описана оба спроведена експеримента, с приказом узорка, нацрта, процедуре и примењених инструмената за процену личности. Одељак *Резултати* структуриран је у два пододељка. У првом делу приказани су резултати експеримента у ком је основни циљ био испитивање утицаја базичних особина личности на когнитивну ефикасност (тачност одговора и брзину реаговања) при решавању једноставних нумеричких задатака у зависности од засићености стимулуса и аудитивних дистрактора, у другом је основни циљ био испитивање утицаја базичних димензија личности на когнитивну ефикасност у зависности од засићености стимулуса и временског ограничења. Примењени статистички поступци су у складу с постављеним истраживачким циљевима. У одељку *Дискусија* кандидаткиња је посветила пажњу добијеним резултатима, тумачећи их у контексту релевантних референтних теоријских оквира. Дисертација је написана на 154 стране, садржи 42 табеле, 6 графикона и 263 библиографске јединице.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Теоријски део кандидаткиња је започела детаљним приказом свих теоријских приступа релевантних за проблем истраживања. На првом месту је навела приказ истраживања у вези с индикаторима когнитивног функционисања, затим је когнитивно функционисање приказала у контексту релација с особинама личности, након чега је уследио приказ психобиолошког приступа проучавању личности у оквиру ког су развијени конструкти релевантни за ово истраживање. Прецизније, дат је преглед Алтернативног петофакторског модела личности аутора Марвина Закермана, као и емпиријске и теоријске основеконцепта тражења сензација. На крају уводног дела, приказана су доминантна истраживања у вези с релацијама особина личности и музичке стимулације и преференције боја, који чине основу експерименталне манипулације у истраживачком делу рада. Овај аспект дисертације представља веома користан увод у једну важну област истраживања, која је до сада била занемаривана у области психологије личности, а односи се на мултидисциплинарни приступ проучавању релевантних феномена. У овом случају кандидаткиња на адекватан начин повезује област когнитивне експерименталне психологије с психологијом личности.

Одељак *Метод* је написан у складу с важећим стандардима у емпиријским истраживањима и садржи веома прецизан и детаљан опис истраживачке процедуре у оба спроведена експеримента. Одељак *Резултати* такође је написан у складу са научним стандардима у овој области, а *Дискусија* се одликује указивањем на најзначајније резултате и њихову везу с релевантним референтним оквирима.

Комисија закључује да су сви елементи дисертације написани у складу с научним стандардима.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

M51 Крстић, Т., Бугарски В., Обрадовић, Б., & Бркић, Н. (2013). Однос мајке према дететовој дијагнози церебралне парализе, *Медицински преглед*, (у штампи – потврда

у прилогу)

M51 Обрадовић, Б., & Динић, Б.(2010). Особине личности, пол и старост као предиктори здравствено ризичног понашања, *Примењена психологија*,2,137-153

M64 Крстић, Т., & Обрадовић, Б. (2012). Maternal cognitive and emotional denial of child's diagnosis of cerebral palsy: nonresolution. *Cerebral Palsy: A Multidisciplinary and Multidimensional approach. International Thematic Collection of papers, II International Scientific Conference Special Education and rehabilitation, Belgrade* DOI: 10.2298/MICP2012025K

M64 Обрадовић, Б., & Динић, Б. (2010). Повезаност особина личности и ризичног понашања: трендови и импликације. Рад презентован на 58. Научно-стручном скупу психолога Србије. Књига резимеа, 65 – 66. Златибор, Србија.

Обрадовић, Б., & Ђукић, Т.(2008). Неки аспекти здравственог поремећаја деце и могућности њиховог бављења физичким активностима (спортом). *Актуелно у пракси-број 7*, часопис за научно-стручна питања у сегменту спорта, Покрајински завод за спорт, Нови Сад YU ISSN 0351-2037, UDK 796
(часопис није категоризован)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни резултат добијен у првом експерименту је да су специфичности експерименталних ситуација у смислу различитог нивоа засићености стимулуса и карактеристика аудитивне стимулације остваривали значајне ефекте на постигнуће испитаника. Подаци указују на то да су брже обрађивани хроматски стимулуси у ситуацији без присуства аудитивне стимулације. Ментална активност у тихом окружењу утиче на директније усредсређивање пажње на извршење. Обојеност позадине и цифара бројева чији је збир требало израчунати су утицали на повишење нивоа менталне побудљивости субјеката и повећала ниво ангажованости у решавању задатка. Резултати добијени у експерименталној ситуацији у којој су испитаници решавали једноставне нумеричке задатке различитог нивоа засићености без временског ограничења експозиције стимулуса указују на брже реаговање испитаника у условима презентовања засићенијих (шарених) слика. Брже су решавани хроматски стимулуси када није присутна временска рестрикција за давање одговора. Ограничено време излагања стимулуса односно ограничено време за давање одговора захтевало је од свих испитаника брже прилагођавање на промењене околности у смислу успостављања и одржавања усклађеног ритма извршења и повишене организованости и реда у извршавању

Резултати испитивања указују на то да базичне димензије личности представљају значајне чиниоце и предикторе когнитивне ефикасности појединца. Значајније ефекте на перформанс и битније предиктивне доприносе показују базичне димензије Активитет, Социјабилност и Импулсивно тражење сензација операционализоване Алтернативним петофакторским моделом личности.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање које представља окосницу ове докторске дисертације има веома важне импликације за област проучавања предиктора когнитивне ефикасности из простора реметећих позадинских чинилаца, али и базичнихнекогнитивних предиспозиција, као што су особине личности. Резултати истраживања приказани су прегледно и јасно. Иако су примењени веома сложени поступци за статистичку

обраду података, кандидат је уложио велики напор да резултате презентује на начин који је разумљив, што представља једну од основних предности овог дела истраживања. Поједине делове дискусије добијених резултата је било теже интегрисати у свеобухватну целину која би водиле ка јединственом закључку. С обзиром на то да су истраживања у овој области веома ретка, упућивање на досадашње резултате представља важан део дискусије.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
2. Дисертација садржи све битне елементе
3. Комисија сматра да постоје два важна разлога због којих ова докторска дисертација представља важан допринос истраживањима у психологији као науци. Први разлог је методолошке природе и огледа се у храбрости кандидаткиње да се суочи с веома ретким истраживањима која на овакава начин могу да помире наизглед различите парадигме – експерименталну и корелациону. Други разлог се односи на добијене резултате који представљају важан допринос у расветљавању утицаја различитих некогнитивних чинилаца на когнитивну ефикасност.
4. Дисертација је урађена у складу с научним стандардима, експериментални нацрт је креиран веома брижљиво и у том контексту дисертација нема недостатака који би довели у сумњу добијене резултате. С обзиром на то да је добијен велики број резултата, можда се као потенцијални недостатак дисертације могу видети неки делови дискусије, у којима је кандидаткиња мање успешно у односу на остале делове дисертације покушала да интегрише тако велики број података у јединствен закључак који би имао импликације у примењеним психолошким дисциплинама.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација под називом „Тражење сензација и сложеност

стимулушног поља као чиниоци когнитивне ефикасности“ Биљане
Обрадовић прихвати, а кандидату одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Душица Филиповић-Ђурђевић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, председник комисије

др Лазар Тењовић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, члан

др Снежана Смедеревац, редовни професор за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, ментор